

УДК 65.016

СУЧАСНИЙ СТАН СТАРТАП-ЕКОСИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ РОЗВИТКУ

А.І. Петрунів, І. З. Лютак

*ІФНТУНГ, 76019, м. Івано-Франківськ, вул. Карпатська, 15,
електронна адреса: andrew.petrniv.15@gmail.com*

Вступ. Протягом усієї історії людства новаторство та використання нових технологій надавало державі чи народу певні переваги над іншими та дозволяло суттєво просунути вперед у розвитку. Не залежно від конкретної галузі, саме впровадження у вжиток продуктів реалізації інноваційних ідей надає могутнього поштовху економіці країни. Дедалі більшого поширення у всьому світі та в Україні набуває стартап – пошук бізнес моделі для інноваційної ідеї, яка, за умови її реалізації, може стати успішним бізнесом.

Основні компоненти стартап-екосистеми. На думку Майкла Лайбса, почесного резидента Центру Комерціалізації університету Вашингтона, є 6 основних компонентів технологічної стартап-екосистеми: таланти, система освіти, система фінансування, інкубатори та акселератори, наставництво, місця та події.[1] Найбільші проблеми стартап-екосистема України на даному етапі її розвитку має в системах освіти та фінансування.

Роль освіти в проблемі розвитку творчого мислення. В ідеалі стартап – це інноваційний проект, який у новий спосіб задовольняє певні потреби користувачів та не має собі рівних на ринку, створює власну нішу. Саме від міри інноваційності проекту залежить те, чи зіткнеться він з конкуренцією та наскільки сильною вона буде. Значну роль у розвитку креативного, творчого мислення грає освітня система, що покликана дати індивіду не лише певні теоретичні знання та практичні вміння та навички, які допоможуть йому в майбутньому та знайдуть практичне використання в професійній діяльності, а й допомогти розвинути вміння знаходити нетривіальне вирішення різного роду проблем та здатність подивитися на них зовсім з іншої точки зору.

Сучасна освітня система з її тісними рамками та жорсткими навчальними планами не залишає місця для творчого прояву особистості. У своїй книзі «Контрольна точка і далі: освоєння майбутнього сьогодні»[2] Джордж Ленд і Бет Джарман опублікували результати дослідження дивергентного мислення. Воно не рівнозначне творчості, але є прикладом творчого підходу до вирішення поставлених задач. Це здатність думати нелогічно: за аналогіями і асоціативно. Дослідження полягало в проходженні тестів 1600 дітьми від 3 до 5 років. У випадку досягнення дитиною певного результату, її вважають «генієм» дивергентного мислення. З 1600 дітей результату, що означає «геніальність» досягли 98%. Через 5 років вчені дали пройти той же тест тим же дітям. «Геніями» виявилися 32%. Дослідження повторилося знову ще через 5 років. Результатів «геніальності» досягли тільки 10% дітей. Лише 2% з 20000 дорослих, що складала цей же тест, змогли переступити рубіж «геніальності» в дивергентному мисленні. Школа - єдине, що було спільним у житті всіх цих

дітей. Результати проведення експерименту свідчать про негативний вплив сучасної освітньої системи на вроджені творчі задатки і необхідність зміни акценту освітньої системи з забезпечення конкретним набором знань із певних навчальних дисциплін на розвиток творчого потенціалу.

Необхідність ґрунтовної підготовки. Не менш важливу роль грає рівень професійної теоретичної та практичної підготовки. Для досягнення успіху при створенні стартапу, не достатньо лише ідеї, якою креативною вона не була б. Без знань необхідних для її реалізації, постійне намагання знайти новаторську ідею схоже на сліпий пошук удачі. Уявімо, що Google, Amazon та Facebook ще не існують і, у генія креативності з'явилися відразу три ідеї створення цих проектів. Реалізувавши хоча б одну з них, він стане мільярдером, але у нього не має достатнього рівня знань та навичок для здійснення такого проекту. Просто генерувати ідеї, навіть геніальні, недостатньо, але і одних технічних навичок реалізації також мало. Стартап, незважаючи на всю свою інноваційність – це бізнес і він повинен приносити прибуток. Отже, стартаперу необхідні також і навички бізнесмена: маркетинг, керування ризиками, управління персоналом, знання юридичної та бухгалтерської справи. При створенні та поширенні свого проекту, стартапери зіткнуться з труднощами, обумовленими відсутністю необхідних знань. Наприклад, невміння презентувати проект та привабити потенційних інвесторів, незважаючи на дійсно варту уваги ідею, може не лише створити технічно підкованим творцям-розробникам суттєві проблеми, а й призвести до повного провалу та відмови від подальшої реалізації проекту.

Державна підтримка та інвестиції. Успіх інноваційної діяльності в значній мірі залежить від її фінансової підтримки. Основною причиною стримування інноваційної діяльності є відсутність фінансування. Інноваційна діяльність в Україні фінансується переважно за рахунок коштів з приватних джерел. Обсяг фінансування інноваційних робіт за рахунок коштів державного бюджету постійно зменшується. Згідно з чинним законодавством, держава має забезпечувати бюджетне фінансування наукової та науково-технічної діяльності в розмірі не менше 1,7% ВВП України. Проте встановлені нормативи бюджетного фінансування цих напрямів діяльності не дотримуються.[3]

Висновок. Стартап-екосистема України перебуває у кризовому стані. Суттєвий вплив на її стан має освітня система, яка має давати не лише професійні технічні знання та знання з супутніх областей, а й розвивати творчий підхід до вирішення поставлених задач. Важливим аспектом є підтримка державою інноваційних розробок, яка здійснюється не в достатній мірі та стає додатковою перепоною для інноваційної діяльності.

Літературні джерела

1 Components of a Thriving Startup Ecosystem. [Електронний ресурс] / <http://www.triplepundit.com/2012/08/consciously-creating-startup-ecosystem/>

2 Land G., Jarman B. Breakpoint and Beyond, Leadership 2000 Inc, 1998. – 261р.

3 Вибір джерела фінансування інноваційної діяльності / В.Г. Чабан // Формування ринкових відносин в Україні. - 2006. - № 4. С. 61-64.